

Das Teutsche Paradeiß

Deutsch-tschechischer Landschaftserlebnispfad rund um die Gemeinde Nagel Německý ráj - Německo-česká přírodní naučná stezka okolo obce Nagel

Landschaft aus Menschenhand

Příroda, kterou ovlivnil člověk

Der Mensch hat die Landschaft durch seine Nutzung geprägt. Schreiten Sie auf mittelalterlichen Handelswegen, kommen Sie hinter das Geheimnis der Nagler Könige und entdecken Sie ein verschwundenes Dorf.

13 Stationen:

- Holz wärmt dreimal
- Feldraine
- Verkehrsader des Mittelalters
- Die Schatzkammern der Berge
- Achtung, der Hehemann kommt!
- Das verschwundene Dorf
- Zeichen der Frömmigkeit
- Bitte Ausweise bereithalten!
- Gutes Wasser für gutes Bier
- Gekocht wird in Bayern, gegessen in Preußen
- Stein formt Boden und Menschen
- Die Kohle der armen Leute
- Gebirgspass, der die Wasser teilt

člověk svým počínáním přírodu ovlivnil. Krácejte po středověké obchodní cestě, objevte tajemství Königu Naglu a najdete ztracenou vesnici.

13 stanic:

- Dřevo hřeje tříkrát
- Živé hranice v přírodě
- Dopravní tepna středověku
- Pokladnice hor
- Pozor na lesního skřítku!
- Ztracená vesnice
- Znaky zbožnosti
- Připravte si doklady!
- Dobrá voda pro dobré pivo
- Vaříme v Bavorsku, jíme v Prusku!
- Kámen formuje zem a člověka
- Uhlí chudých lidí
- Průsmyk, který dělí povodí

Tieren auf der Spur

In der reich strukturierten Landschaft finden viele Tiere einen Lebensraum. Entdecken sie Vögel, die auf Grashalmen sitzen können, Insekten, die unter Wasser und in der Luft jagen und bestaunen Sie die Bauwerke eines tierischen Baumeisters.

11 Stationen:

- Baumeister mit Schuppen-schwanz
- Kannst Du auf einem Grashalm sitzen?
- Ein Förster mit Flügeln
- Ein flegendes Juwel
- Ach Du Schreck!
- Ein scheuer Giftzahn
- Der Papagei des Fichtelgebirges
- Der blaue Frosch
- Dornen als Vorratskammer
- Fünf Jahre unter Wasser, einen Sommer in der Luft
- Gehen Sie auf Spurensuche!

Po stopách zvířat

V bohatě strukturované přírodě nachází svůj domov mnoho zvířat. Objevte ptáky, kteří umí sedět na stéblu trávy, hmyz, který loví ve vodě i na vzduchu a obdivujte stavby zvířecího mistra.

11 stanic:

- Stavitel se šupinatým ocasem
- Umíte sedět na stéblu trávy?
- Lesník s křídly
- Létající klenot
- Ty strašáku!
- Plachý jedovatý zub
- Papoušek Smřčín
- Modrá žába
- Trny jako zásobárna
- 5 let pod vodou, léto na vzduchu
- Vydejte se hledat stopy!

Blüten und Mythen

Umgeben von großen Wäldern bietet die Flur rund um Nagel eine heute selten gewordene Vielfalt an Pflanzen: Hier leben Sträucher, an denen schon die Mammuts knabberten, Heilkräuter, die Mensch und Vieh gleichermaßen gut tun, und es blühen Wunderblumen aus Mythen und Sagen des Fichtelgebirges.

12 Stationen:

- Medizin für Mensch und Tier
- Meer aus blühenden Hahnenfüßen
- Der Schlüssel zum Schatz
- Schönheit kann täuschen
- Die Könige von Nagel
- Leckerbissen für Mammuts
- Wasser und Brot
- Gras zum Saubermachen
- Berauschende Beere
- Die Beeren für die Menschen, die Blätter für das Auerhuhn
- Heiliger Baum und Vogelfutter
- Wald aus Menschenhand

Květy a báje

Pláně obklopené velkými lesy nabízejí vzácnou rozmanitost rostlin: rostou tam keře, které okusovaly už mamuti. Bylinky, které pomáhají lidem i zvířatům a kvetou tam zázračné květiny jako v báchkách pověstech Smřčín.

12 stanic:

- Lék pro člověka a zvíře
- Mofe z kvetoucích pryskyřníků
- Klíč k pokladu
- Krása může klamat
- Königové z Naglu
- Pamlsěk pro mamuty
- Voda a chleba
- Čistící tráva
- Omamný plod
- Bobule pro člověka, listy pro tetřeva
- Sratý strom a ptačí zob

Im Jahre 1692 bereiste der Magister und Pfarrer Johann Will aus Creußen das Fichtelgebirge. Seine Eindrücke hielt er in einem Buch fest, dem er den Titel gab: "Das Teutsche Paradeiß". Will war zu der Auffassung gelangt, dass das Fichtelgebirge in vielem den Beschreibungen des Gartens Eden aus der Bibel gleicht.

Nagel ist ein für das Fichtelgebirge sehr alter Ort. Der Name stammt vermutlich von frühmittelalterlichen slawischen Siedlern, die hier im "náklo", in einer sumpfigen Gegend, ein Dorf gründeten. Spätestens aber seit dem Mittelalter leben in dieser Landschaft Menschen, Tiere und Pflanzen zusammen. Sie nutzen den Lebensraum gemeinsam und beeinflussen sich gegenseitig.

Die Lebensbedingungen für die Menschen waren hier immer sehr hart. Boden und Klima machten es den Bauern schwer. Die Höfe waren klein, die Erträge gering. Die Feldflur wurde in kleine Parzellen aufgeteilt. So entstand eine reich strukturierte Kulturlandschaft mit Feldrainen, Hecken und Feuchtwiesen. Deshalb ist Nagel die Gemeinde im Landkreis Wunsiedel mit dem höchsten Anteil an geschützten Flächen nach der europäischen FFH-Richtlinie (Flora-Fauna-Habitat).

Diese Landschaft, wie sie einst Magister Will erlebte und beschrieb, blieb rund um Nagel mit seinen Ortsteilen bis heute erhalten. Sie ist tatsächlich ein Paradies. Für seltene Pflanzen- und Tierarten und natürlich auch für die Menschen, die sich in ihr erholen können.

Gehen Sie also auf Entdeckungsreise in einer der wertvollsten Kulturlandschaften des Fichtelgebirges. Die einzelnen Abschnitte (gelb, blau oder rot markiert) haben jeweils eine Länge von rund 6 Kilometern. Der gesamte Rundweg (grüne Markierung) ist zirka 16 Kilometer lang.

V roce 1692 cestoval po Smřčínách kněz Johann Will z Creußen. Svě dojmy si zapisoval do knihy, které dal později název: "Das Teutsche Paradeiß" (Německý ráj). Will byl toho názoru, že se Smřčiny podobají mnohým popisům ráje z bible.

Nagel je pro Smřčiny starým místem. Název pochází pravděpodobně od raně středověkých osadníků, kteří zde v "náklu" v bažinatém okolí, založili vesnici. Nejpозději však od středověku žijí v této krajině lidé, zvířata a rostliny pohromadě. Využívají tento životní prostor a navzájem se ovlivňují.

Životní podmínky pro člověka zde byly vždy velmi těžké. Klima a půda sedlákům nepřálo. Statky byly malé a výnosy nepatrné. Pláně byly rozděleny na malé parcely. Tak vznikla bohatě strukturovaná kulturní příroda s poli, houštím a mokřými loukami. Proto má Nagel v okrese Wunsiedel největší podíl na chráněných plochách podle evropské směrnice FFH (Flora-Fauna-Habitat).

Tato příroda, jak ji popsal a prožil mistr Will, se okolo Naglu se svými částmi dochovala do dnes. Je to opravdu ráj. Pro vzácné druhy rostlin a zvířat a samozřejmě také pro lidi, kteří si tu chtějí odpočinout.

Vydejte se tedy na poznávací cestu po vzácné kulturní přírodě Smřčín. Jednotlivé úseky (žlutý, modrý nebo červený) jsou přibližně 6 km dlouhé. Celá okružní cesta (zelená) je ca. 16 km dlouhá.